

Raplamaa Omavalitsuste Liit

Association of Local Authorities of Rapla County

Ivan Sergejev
Asekantsler
Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium
ivan.sergejev@mkm.ee

Nr. 2-10/341-1

Rapla- ja Pärnumaa maakonnaplaneeringute maavarade teemaplaneeringu koostamisest

Austatud asekanter

15. augustil k.a saatis Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi Maa- ja ruumipoliitika osakond kirja Rapla- ja Pärnumaa maakonnaplaneeringute maavarade teemaplaneeringu koostamisest Raplamaa Omavalitsuste Liidule, millega andis teada, et ministeerium on alustanud menetlust pöördumaks Vabariigi Valitsuse poole Rapla ja Pärnu maakonna maavarade teemaplaneeringu ning KSH koostamise lõpetamiseks vastavalt planeerimisseaduse § 59 alusel.

PlanS § 59 sätestab, et maakonnaplaneeringu koostamise korraldaja võib maakonnaplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise lõpetada eelkõige juhul, kui koostamise käigus ilmnevad asjaolud, mis välistavad planeeringu elluviimise tulevikus, või kui planeeringu koostamise eesmärk muutub oluliselt koostamise käigus.

Raplamaa Omavalitsuste Liit arutas antud küsimust ja leidis, planeeringu lõpetamise põhjenduseks toodud asjaolud ei välista planeeringu elluviimist tulevikus ja planeeringu koostamise eesmärk ei ole samuti muutunud.

Esiteks on teemaplaneeringu eesmärk olnud tagada ehitusmaavarade varustuskindlus, määrata riiklikud maakasutusprioriteedid ning leida kompromiss kohalike omavalitsuste, kogukondade ja riigi huvide vahel. Nende küsimuste jätmine lahendamata ja üksikjuhtumite tasandile viimine ei taga vajalikku terviklikku ja pikaajalist vaadet. Otsuste hajutamine üksikjuhtudele võib suurendada kohalike konfliktide riski ning vähendada läbipaistvust ja õiguskindlust.

Teiseks on planeeringu raames juba tehtud märkimisväärne töö – koostatud on varustuskindluse ja nõudluse analüüsid, esialgsed kaardid ning kategooriate süsteem. Selle potentsiaali kasutamata jätmine tähendaks avaliku ressursi raiskamist ja tehtud töö väärtuse vähendamist.

Kolmandaks vajavad ka väiksemad, 10–20 ha suurused maavarade alad terviklikku käsitlust. Just maakonnaplaneering pakub tasakaalustatud lähenemist, mis arvestab nii regionaalsete kui ka riiklike arenguvajadustega, sealhulgas taristuprojektide ja kohaliku elukeskkonna kaitsega.

Neljandaks ei saa alahinnata planeeringu ja KSH rolli keskkonnamõtjude terviklikul hindamisel. Kui menetlused viiakse ainult üksikjuhtude tasandile, võib terviklik pilt kaduda ning otsuste

keskkonnamõjusid hinnatakse kitsalt, mitte süsteemselt. Kahetsusväärset on levimas praktika, kus kaevandusalasid tükeldatakse väiksemateks osadeks, et vältida keskkonnamõjude hindamist.

Lahendamata on vastuolud omavalitsuste üldplaneeringute ja kaevanduste kavandamise vahel ja selleks oleks maakonnaplaneering oluline tööriist.

Viimaks, Harju maakonna teemaplaneeringu kogemusi ja leevendusmeetmeid saab küll kasutada eeskujuks, kuid ilma Rapla ja Pärnu maakonnaplaneeringuteta puudub nende põhimõtete siduvus ja konkreetne rakenduslik raamistik kohalikes oludes. Seetõttu jääb maavarade kasutuse planeerimine nendes maakondades killustatuks ja lühinägelikuks. Samuti ei saa lahendust küsimused, mis on vajalikud kaevandustega seotud riskide maandamiseks ja negatiivsete mõjude leevendamiseks.

Kokkuvõttes ei ole planeeringu lõpetamine põhjendatud, sest see vähendaks läbipaistvust, ei aitaks leevendada pingeid, mis tihti kaevanduste kavandamisel tekkivad. Samal ajal jäävad ebaselgeks varustuskindlusega seotud küsimused.

Maavarade kaevandamine on ainulaadne selles osas, et seda käsitletakse planeerimistegevusest eraldi. See on kindlasti üheks juurpõhjuseks pingete tekkimisel, kuna puudub süsteemne kõiki osapooli haarav tasakaalustatud lahendus. Riik käitub sõnamurdlikult kui lõpetab lahenduste otsimise läbi planeeringu. Vajadusel tuleks kaaluda planeeringu eesmärkide ajakohastamist ja meetodika kohandamist, et tagada terviklik lahendus, mis teenib nii riigi strateegilisi eesmärke kui ka kohalike kogukondade huve.

Raplamaa Omavalitsuste Liit ei ole nõus eelpool nimetatud maakonnaplaneeringu lõpetamisega.

Lugupidamisega

Heiki Hepner

Raplamaa Omavalitsuste Liidu juhatuse esimees

/allkirjastatud digitaalselt/